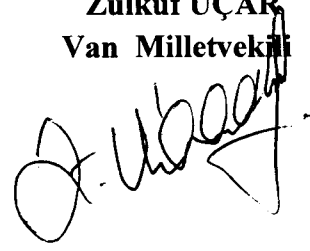

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Zülküf UÇAR
Van Milletvekili

Türkiye cezaevleri kesintisiz olarak hukuk dışı uygulamalar ve hak ihlalleri ile gündeme gelmektedir. İşkence, kötü muamele, keyfi uygulamalara eklenen bir diğer hukuksuz uygulama ise kamuoyunda “infaz yakma” olarak bilinen idare ve gözlem kurulu kararlarıdır. 1 Ocak 2021 itibariyle uygulanan düzenlemeyle mahpusların, mükerrer yargılamaya tabi tutuldukları, hürriyetlerinden tahdit edildikleri, keyfi kararlarla ceza içinde ceza uygulamasına tabi tutuldukları bir sürece başlanmıştır.

“Fazla su kullandın, Ales’e girmedin, pişman da değilsin” gibi absürt gerekçelerle aralarında hasta ve 30 yıllık mahpusların da bulunduğu iki yüzü aşkın mahpusun tahliyesi hukuksuz bir şekilde engellenmiştir. Örneğin; Tekirdağ 2 No’lu F Tipi Cezaevi’nde tutulan 30 yıllık mahpus Yaşar Aslan’ın, infazını tamamlamasına rağmen ‘pişmanlık dayatmasını’ kabul etmediği için tahliyesi engellenmektedir. Yine Ereğli Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi’nde tutulan 30 yıllık mahpus Memduh Parıltı’nın tahliyesi “iyi halli olmadığı” iddiasıyla ikinci kez ertelenmiştir. Başlı başına bir hak ihlaline dönen idare ve gözlem kurullarının keyfi kararları, 30 yıllık mahpuslar ve hasta mahpuslar özelinde adeta bir işkenceye dönmüş durumdadır.

Kimi cezaevlerinde bu hukuksuz uygulama, rutin uygulamaya dönmüştür. Örneğin Sincan Kapalı Kadın Cezaevi’nde politik kadın mahpusların hiçbiri, infazlarını tamamlamış olmasına rağmen tahliye edilmemektedir.

Bu bağlamda;

- 1) Mahpusların koşullu salıverilmelerinin İdare ve Gözlem Kuralları kararıyla,, Anayasa ile ulusal ve uluslararası mevzuata aykırı olarak keyfi gerekçelerle engellenmesi uygulamasının son bulmasına yönelik Bakanlığınızca herhangi bir çalışma yürütülecek midir?

- 2) Türkiye cezaevlerinde 2021 yılında cezaevi infaz süreci dolmuş ve tahliye edilmesi gereken mahpus sayısı kaçtır? Bu kişilerden kaç tane tahliye edilmiştir? Bu kişilerden kaçının tahliyesi Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulu kararıyla ertelenmiştir? Bu kişilerin yaş, cinsiyet ve engellilik durumları nedir? Bu kişiler içerisinde hasta mahpus ve ağır hasta mahpus olarak ifade edilen kişi sayısı kaçtır? Bu kişiler içerisinde 25 yılı aşkın süredir cezaevinde bulunan kişi sayısı kaçtır?
- 3) Bağımsız ve tarafsız kişilerden oluşmayan İdare ve Gözlem Kurallarının , yönetmelikte yer alan ulusal ve uluslararası mevzuata ve evrensel hukuk kurallarına aykırı hükümleri haricinde hukuki dayanağı olmayan keyfi infaz yakma kararları hakkında bir denetim olacak mıdır ?
- 4) Cezaevi İdare Gözlem Kurulu tarafından cezaların uzatılmasına gerekçe gösterilen Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri ile Hükümlerin Değerlendirilmesine Dair Yönetmeliğin 16.Maddesinin Anayasaya, ulusal ve uluslararası sözleşmelere ve de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile AİHM kararlarına aykırı olduğu yönünde Birçok Sivil Toplum Kuruluşu ,barolar ve hukuk derneklerinin ,İdare ve Gözlem Kurallarının hukuka uygun olmadığı görüşüne istinaden Bakanlığınızın söz konusu duruma ilişkin girişimleri nelerdir? Bu hukuk dışı uygulamaya son vermek için bir girişimde bulunacak mısınız?